

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Veri & Pii Sacerdotis Idea Seu Vita R. D. Iacobi
Merlo-Horstii, Pastoris B. Mariæ Virginis In Pascvlo
Coloniæ, SS. Theol. Licent.**

Crombach, Hermann

Coloniæ, 1645

Praefatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14591

AD

AD

SERENISSIMUM

Reuerendissimumque D.

D. FRANCISCVM

DEI ET S. APOST. SEDIS

GRATIA EPISCOPVM VIRDVNEN-
sem &c. Decanum Metropolit.

Colon.S.R.I.Principem, Du-
cem Lotharingiorum &c.

SODALITATIS ECCLESIASTICO-
Marianæ Præfectum,

ADMODVM RR. ET AMPLIS.^{os}

DD. CONRADVM

A LISKIRCHEN PRÆPOSITVM

S. CVNIBERTI, ET

IACOBVM

LINNICHIVM DECANVM

S.GEORGII Assistentes,

CAETEROSQUE SODALES OMNES,

& Clerum vniuersum.

PRÆFATIO.

Vitam IACOBI MERLO·HORSTII
Serenitatis Vestræ Sacellani, (cui
post

Ducem Lotharing.

post Deum curam suā Pastoralem, eiūque
coniūctam vitam quietā, & otio literario
commodissimam, viuis & moriens tri-
buebat) ideo Sodalitas, Illustrissimorum
virorum rogatu, suo curauit nomine ty-
pis publicandam, vt existeret Sodalibus,
quorum præfecturā sæpius maxima lau-
de & emolumento cœtus Ecclesiastico-
Mariani gessit, viua quædam regula, non
literis, sed moribus expressa, quam facile
quiuis de Clero possit factis imitari. Fa-
cilis ait S. Leo ad exhortandum sit ratio efficax
ad suadendum; validiora sunt tamen exempla,
quam verba, & plenius est opere docere, quam
voce. Nam quod per præcepta prolixis
verbis vix tandē auditor percipit, aut sibi
patitur persuaderi, facili negotio velut in
immagine speculoque qui fieri possit, ocu-
lis exhibetur, & nostrorum operum de-
formitas elucet, quoties cū aliorum vir-
tutibus comparatur. Qui plenissimè monet
S. Gregorius intelligere appetit, qualis est, ta-
les nimirum debet conspiciere, qualis non est: vt ex
bonorum forma metiatur, quanto ipse deserto
bono deformis est; ex ijs quippe, quibus plenissimè
bona adsunt perpendit rectè, que sibi minus sunt,

Exempla
plus mo-
uent, quàm
verba.

Serm. de
S. Laur.

24. Mo-
ral. c. 6.

* 6

atque

Ad Sereniss. Princip.

atque in illorum pulchritudine conspicit, fœditatem suam, quam in semetipso & perpeti potest, & sentire non potest: iustorum ergo debemus vitam conspicere, vt subtiliter deprehendamus nostram: illorum videlicet species quasi quedam forma nobis imitanda proponitur, quia viuæ lectio est vita bonorum.

Iacobus

Merlo vna regula Sodalitatis.

Et sanè quisquis leges duodecim Sodalitatis percurrerit, & velut normam factis huius viri, verbis & cogitatis aptarit, vsu comperiet, ad amussim omnia respondere.

Omnes eius leges seruauit ad amussim.

1. Tim. 4.

Principio scopum Clericis propositum propriam & proximorū perfectionem omnibus suis actionibus, lucubrationibus & negotijs præfigebat, ac re ipsa præstitit, quod eum in Timotheo monebat Apostolus. Exemplum esto fidelium in verbo, in conuersatione, in caritate, in fide, in castitate: dum venio attende lectioni, exhortationi & doctrina, noli negligere gratiam, qua in te est, qua data est tibi per prophetiam cum impositione manuum presbyterij: Hac meditare, in his esto, vt profectus tuus manifestus sit omnibus, attende tibi & doctrina: hoc enim faciens & te ipsum saluum facies, & eos, qui te audiunt.

Quo-

Ducem Lotharing.

Quotidie conscientiam vesperè cum 2. 4. 7.
domesticis, quorum singularem curam
habuit, discutiebat, & lectioni libri spi-
ritualis, vel meditationi vacabat, sacram-
que Deo litabat hostiam. memor 2. 4. 6.
regulæ.

Omni septimana confessione men-
tem expiabat: Sodalitatem die Iouis fre-
quentabat, eiusq; progressum apud alios
etiam cum ferret occasio promouebat,
ad mentem 3. & 11. regulæ. 3. 11.

Venerabatur imprimis S.^{am} Dei Genit-
ricem Mariam, & S. Petrum Apostolorū
verticem, iuxta 5. & 6. monitum, id satis 5. & 6.
eius lucubrations præsertim tabulæ te-
stamentariæ manifestant.

Quali virtutis exemplo præluxerit
omnibus, quo flagrarit animarum zelo,
qua diligentia viferit ægros, & adstiterit
morientibus iuxta. 8. 9. 10. iussionem, 8. 9. 10.
fusè suis locis apparebit. Adeoque duo-
decimā exactè seruauit, quod licet sciret
eas leges vi sua neminē ad culpā obliga-
re, noluerit tamē in illas peccare, quoad
eius fieri per negotia posset, ne se fru-
ctibus vberrimis & præmijs spoliaret. Ita

Ad Sereniss. Princip.

*Duobus
medijs
proficie-
bat.*

*Cultu V.
Sacramēti
& Deipa-
ra.*

*Sitis so-
lius au-
genda gra-
tia.
Ser. de
Nat. B. V.*

qui semper omnium regularum obser-
uatissimus fuit, hoc velut canali diuina in
se dona deriuare solitus est, gratiaq; cœ-
lestis auxilia copiosiora percipere, quæ
non ignorabat in cultu augustissimi alta-
ris Sacramenti crebraque eius fruitione
ac Deiparæ patrocínio contineri: quare
quidquid ad vtriusque cultus incremen-
tum crebra mentis consideratione; au-
ctorum, qui hac de re scripserunt voluta-
tione, quidquid dicendo, monendo, scri-
bendo in se, vel alijs efficere potuit, non
destitit adhibere, vt tam aquæductum
Deiparam, quam ipsum fontem Christum
omnibus aperiret, & ex eo plenis fauci-
bus fluentia donorum cœlestium hauri-
enda propinaret; è quo fonte nouerat
omnem se mentis tranquillitatem, gau-
dium animi continuum, rerum caduca-
rum contemptum, & cœlestium deside-
rium continuo gustare, nec hanc suam si-
tim vnquam satis explere posse, quin ma-
ioris gratiæ, & solius quidem augmentum
avidissimè semper expeteret, S. Bernardi
secutus monitum. *Sola enim gratia est, qua e-*
Nat. B. V. gemus, sola est gratia, qua saluamur, quid nos
alia

Ducem Lotharing.

alia concupiscimus? quæramus gratiam, & per Mariam quæramus, quia ipsa, quod quærit, inuenit, & frustrari non potest.

Profecto neque doctrinam curiosam sine peruerso, neque vani nominis umbram, nec eius perennitatem in terris, aut dignitates ambiuit, vel magnatum fauorem, ut altius eueheretur, licet nec petenti obtruderentur: solum quærebat augmentum cœlestis gratiæ: & per canalem ipsum MARIAM: per eam accessum habuit ad filium, eiusque vitæ considerationi pariter & imitationi se impendit, ut affectus sit aliqua ratione quod mellifluus Bernardus; quem sibi vitæ regulam præfixerat; & non ex vano cum eodem potuerit coram Sodalibus suis gloriari. Fas-

fasciculus myrrhæ dilectus meus inter vbera mea commorabitur. Et ego Fratres ab ineunte mea conuersione pro aceruo meritorum, quæ mihi deesse sciebam, hunc mihi fasciculum colligare, & inter vbera mea collocare curavi, collectum ex omnibus anxietatibus, & amaritudinibus Domini mei, primum quidem infantilium necessitatum, deinde laborum quos pertulit in prædicando, fatigationum in discurrendo, vigiliarum

in oran-

Ser. 438.

Cans.

Amor Iesæ

Crucifixi.

Ad Sereniss. Princip.

in orando, tentationum in ieiunando, lacrymarum in compatiendo, insidiarum in colloquendo, sputorum, colaphorum, subsannationum, clauorum, quæ in salutem nostram sylvæ Euangelicæ copiosissima noscitur protulisse. In eternū nō obliuiscar miserationes istas: quia in ipsis uiuificatus sum. Ex his mihi interdū potus salutaris amaritudinis, in his rursum suavis vnctio consolationis. Hæc me erigūt in aduersis, in prosperis reprimunt: in his plenitudo scientiæ. Hæc mihi in ore frequenter, sicut vos scitis, hæc in corde semper, sicut Deus scit: hæc stylo meo admodum familiaria, hæc mea sublimior interim Philosophia, scire Iesum, & hunc Crucifixum.

Quod si quis hos affectus in Iacobo desideret, eius libellum, quem Fasciculum myrrha nominauit, & Paradisi sectionem sextam & 7, consulat. In his cūctos Christi labores, rhythmis elegantissimis, illigatos, omnem passionis & vitæ cursum cum Deiparæ laudibus copiosissimè reperiet, mixta suauissimis omnium virtutum affectibus: inde pietatis studiosus hauriet mel de petra, & oleum de saxo durissimo; duro ad verba, duriora ad verbera, durissimo ad crucis tormenta.

S. Bern.
serm. 1. in
Pentec.

In

Ducem Lotharing.

Inuento iam fonte per aquæductum, quem ei leges Sodalitatis monstrarant, totus in eo fuit, vt vitam Sacerdote & animarum curatore dignam duceret, & huc omnia studia, dicta, facta & cogitata reuocabat. Hinc libros sibi comparauit, & euoluit omnes, qui possent subseruire proposito; tum velut apis industria selegit ea solertissimè, quæ mores instrueret, ad animi puritatem, corporis integritatē; passionum refrænationem, vitiorum extirpationem, virtutum omnium insitionem, augmentum, perfectionem, ad amoris diuini, proximiq̃ feruorem, suæ cum voluntate diuina conformationem conducere videbantur; hæc prius ipse crebra mentis commentatione versabat, dispiciebatq̃ue modos & vias, quibus ipse sibi compararet, preces certas concinnabat, quibus à Deo gratiam ad exercendum vberiorempetrarer, ieiunia, corporisq̃ue afflictationes adhibebat, quibus obtenta cœlitus munera seruaret, muniret, confirmaret. Sacra scriptura, Sanctorumq̃ue Patrum monita legebat indies,
nota-

Studiū satisfaciendi officio suo.

Proficiendū in virtutibus.

Ad Sereniss. Princip.

notabat sententias & dicta rariora: quibus
memoriae mandatis firmiter animum cō-
tra oppositi vitij tentationes obarmaret.

*Alios in-
flammādi
&c.*

Iam vero quæ paulatim vsu & exerci-
tio piorum operum ipse compererat esse
magis idonea media vitiosarum cupidi-
tatum extirpationis, virtutis inferendæ,
pietatis fouendæ, charitatis nutriendæ,
libris etiam scriptis alijs publicabat: vt nō
vno tantum corde, vel ore; sed omnium
lectorum Deum coleret, amaret, venera-
retur, & cum Psalterio diceret. *Magni-
ficite Dominum mecum, & exaltemus nomen
eius in idipsum.*

*In præfat.
Fasciculi.*

Hinc ipsa profluxerunt verba, qui-
bus lectorem ad vitæ Christi considera-
tionem & imitationem exhortatur. *Ecce
speculum vitæ Christi est, inspice ô Christiane,
tuamq; compone, & quia rectum sui pariter, &
obliqui regula est, in illa decorē multū, variasq;
virtutes obserua: in tua maculas & vitia: sed
tāto facilius eluenda; quo diligentius speculū sine
macula consules. Illud ergo obseruetur oculis
tuis, & in Christi vitæ meditare die ac nocte, vt
vitæ tuæ vitia, & Christi virtutes agnoscas, illo-
rum odium, harum amorem & imitandi desi-
derium*

Ducem Lotharing.

derium concipias, meditatio enim notitiam parit, illuminat intellectum, affectum excitat, & voluntatē accendit, at verò ignoti nulla cupido, & quid mirum, si paucos Christus habeat imitatores? meditari enim vitam Christi ac gesta piget, & imitari libeat?

Vt porro Spiritus ardorem, animam *Fouendū* verè dixerim Ecclesiastici viri, foueret in *Spiritus* se, nutrireque, tres præcipuè libros indies *ardorem.* fere voluēdos proposuit, Scripturam Sacram, S. Bernardum, & Thomam de Kempis: totus in his erat: ducebat ex his principia, quibus vitæ sanctioris bases, Cosmophilorum institutis contrariæ niterentur; ex iisdem fontibus rationes & motiua virtutum amplectendarum in areolas libellorum suorum velut riuos deriuabat: vnde vigor ille virorūque germinaret in asceticis præceptionibus, tanto cum fructū, gustu, sensuque Lectorum, quotquot vitæ perfectioris studio delectantur.

Ita cum omnes muneris sui partes explere semper sollicitè conaretur, & alios etiam ad amorem Dei suiūque instituti perfectionem inducere, *fuit sal.*
cus,

Ad Sereniss. Princip.

Lux mundi.

cus, nō infatuatus; sed excoctus, à pravorum affectuum spuma liber, & aptus ad putorem in alijs vitiorū acrimonia monitionis corrigendum: tanquam *lux mundi* corporis simul & animi puritate candicans, errorum & ignorantiae tenebras in alijs discutiebat, simulque verbis, scriptis & exemplis facem ad progressum in virtutibus præferebat.

Civitas supra montem posita.

Deniq; quasi *civitas supra montem posita*, segregatus à rerum terrenarum amore, & animo, cogitatis, & desiderijs semper in cœlestibus defixus, portis etiam sensuum vigili custodia contra tartareorum hostium insidias, & assultus clausis & firmis propugnaculis Dei timoris præmunitis, pij Sacerdotis & Sodalis Ecclesiastico-Mariani ideam sic adumbravit, vt benevolus lector in singulis ferè capitibus huius libri sit aliquid reperturus, quod possit imitari: nam ideo minutiora quaedam, & ad vsum ac exercitationem quotidianam accommodata consecramur, vt virtutis studioso facilius occurrat, quod æmuletur.

Habent Sodales in huius vitæ lectione fru-

Ducem Lotharing.

fructum hunc etiam præ ceteris, quod se quodammodo virtutis huius participes debeant existimare: solet enim id esse commune cuiuslibet sacræ Societatis emolumentum, quod operum bonorū satisfactio, & vis impetrandi cū alijs communicetur. Vnde cum Sodales Sodaliū tuorum heroica facta legunt, suum quodammodo meminerint se thesaurum, cuius participes sunt, intueri. Debent ait S. Macarius *fratres in dilectione, & gaudio simul conuersari, & qui operatur de eo, qui preces fudit ita dicere, nempe particeps sum thesauri, quem comparat frater meus, quia communis est. Qui verò preces fundit, & de legente secum ita reputet: fructus, quem ille capit ex lectione lucrū meum est. Qui autem ministrat, ita cogitet, ministerium quod exhibet cedit in communem vtilitatem. Quemadmodum enim corporis membra cum multa sint, vnum sunt corpus, & se mutuo iuuant, & vnumquodq; proprio fungitur officio: verbi gratia, oculus pro vniuerso corpore videt manus pro omnibus membris operatur, pes quocumque pergat, vniuersa membra circumfert, sic & fratres sibi inuicem cedant, & qui legit, orantem amore & gaudio complecti debet, secum hoc reputās,*

*Sodales
participes
horum o-
perum.*

Hom. 3.

quia

Ad Sereniss. Princip.

quia pro me petatur. Hęc S. Macarius. Cuius rei gratia S. Anno Colonienſis Archiepiſcopus primus in metropoli ſua congregationem Eccleſiaſtico-Marianam inchoauit, vt veluti in multorum ignium coniunctione mentis ardorem facilius conſeruarent, augerentque & alter alterius operum bonorum fructum participaret.

*e. 7. de-
clamat. de
vita &
moribus
Cleric.
Clerici
quomodo
peccata
populi co-
medant.*

Quod ſi quis forte Iacobum aliquanto ſeueriores morum Cleri Cenſorem in ſcriptis libris, vel nimis religioſum iudicet in tabulis teſtamentarijs, quibus ſe diſpensatorem tantum facit bonorum Eccleſiaſticorum, non Dominum, & omnia ſuperflua pauperibus, nihil opulentiſ amicis cenſet eſſe relinquendum, velim S. Bernardi caput 7. euoluat: vbi ſic contra degeneres Eccleſiæ miniſtros fulminat. *Indignus lacte & lana cõuincitur, ſi non paſcit oues, ſi non vigilat in custodia gregis: iudicium ſibi manducat, & veſtit: va va tibi Clerice, mors in olla, mors in ollis carniũ, mors in huiusmodi delicijs eſt, non modo, quia ſecus introitum delectationis poſita eſſe dignoſcitur; ſed ob id maxime, quia populi conſtat eſſe peccata,*

qua

Ducem Lotharing.

quæ comedis. Sumptus Ecclesiasticos gratis habere te reputas? cantando, vt aiunt, tibi prouenire videntur: sed bonum erat magis fodere, aut etiam mendicare: peccata enim populi comedis, ac si propria tibi minus sufficere videretur. Sollicitus esto tanquam rationem redditurus pro eis, gemitus funderes, dignos agere pœnitentia fructus. Alioquin ea noueris tibi imputanda, quæ modo inter delicias comedis, & parui pendis, & dissimulas, tanquam nihil attinentia tibi. O iudiciorum abyssus multa, ô terribilis Deus in consilijs super filios hominum. frustra tunc incipient miseri dicere montibus, Cadite super nos, & collibus operite nos. Venient, venient ante tribunal Christi, audietur populorum querela grauis, accusatio dura, quorum vixere stipendijs non diluere peccata, quibus facti sunt duces caci, fraudulentum mediatores. Quid tibi insipiens delicia sapiunt? quid diuitia illa cacos delectant oculos, quibus mercaris tam graue iudicium, tam dura temetipsum obligas rationi? vniuersa siquidem vsque ad quadrantem nouissimum exigeris. Sed esto quis studiosè & fructuosè laboret, dignus est planè operarius mercede sua, vt qui altario seruit, de altario viuat: viuat inquam de altario, vt iuxta eundem Apostolum

psal. 65.

Luc. 24.

Quæ gra-

ue iudiciū

ijs ideo im-

mineat.

Etiā stre-

nuè labo-

rantibus.

ali-

Ad Sereniss. Princip.

*Si reditus alimenta, & quibus tegatur habens, his contem-
malè im- tus sit. tertium ei hoc periculum est, de altario
pendant. viuat, non superbiat, non luxurietur, deniq; non
ditetur. nec contra Sancti cuiusdam planè dignā*

*S. Hier. ad
Nepot.*

*omni acceptatione sententiam ex Clericatu di-
tior fiat. Non sibi de bonis Ecclesie ampla palatia
fabricet, mutans quadrata rotundis, nec loculos
inde congreget, nec in vanitate vel superfluitate
dispergat; non extollat de facultatibus ecclesie
consanguineos suos aut neptes, nuptiū tradat.*

*Et sacri-
legè.*

*Res pauperum non pauperibus dare par sacri-
legij crimen esse dignoscitur. Sanè patrimonia
pauperum facultates ecclesiarum, & sacrile-
ga eis crudelitate surripitur, quidquid sibi mini-
stri & dispensatores, non vtique Domini vel pos-
sessores vltra victum accipiunt & vestitum. Nec
enim Deus ordinauit his, qui Euangelio ser-
uiunt de Euangelio quarere, aut habere delicias,
vel ornatum; sed viuere ait Paulus ex eo, vt vi-
delicet sint contenti alimenta corporis, non in-
citamenta gula, aut incentiua libidinis, & qui-
bus tegantur, non quibus ornentur accipere.*

*Haëtenus S. Bernardus. Tam seuerum
Iudicis tribunal, vt Iacobus euaderet,
prouidè cum in vita, tum morte bonorū
superfluorū heredes semper esse pauperes*

Ducem Lotharing.

voluit, faciens amicos sibi de mammona ini- *Luc. 165.*
quitatis, vt cum vita deficeret, ab his in a-
terna tabernacula reciperetur, conciliato
per hoc sibi iudice: nam iucundus homo, qui *Ps. 111.*
miseretur & commodat, disponet sermones
suos in iudicio, in eternum non commouebitur.

Sed licet omnibus Sacerdotibus, cu-
ratoribus tamen animarum egregio præ- *Forma*
luxit exemplo, qua ratione cum vitæ *Pastorum.*

etiam periculo teneantur oues pascere,
solari ægros, morientibus adistere: pri-
uatis etiam colloquijs subditos suos de-
beant officij commonere; quod ipsis,
his inculcat verbis S. Gregorius. Et quia:

vna eademque exhortationis voce non suffi- *Ho. de cur-*
cit simul cunctos admonere, debet singulos, in *ra. Pasto-*
quantum valet, instruere, priuatis locutioni- *rali.*

bus adificare, exhortatione simplici fructum
in filiorum suorum cordibus quarere. Debe-
mus namque pensare continuè, quod San-
ctis Apostolis dicitur, & per Apostolos no-
bis Vos estis sal terræ: si igitur sal sumus, con-
dire mentes fidelium debemus. Vos igitur qui *Matt. 5.*

Pastores estis, pensate, quia animalia Dei
pascitis, de quibus profecto animalibus Deo per
Psalmistã dicitur: Animalia tua habitabunt

in 1

Ad Sereniss. Princip.

Psal. 67. in ea. Et saepe videmus, quod petra salis brutis animantibus antepositur, ut ex eadem petra salis labere debeant, & meliorari. Quasi ergo inter bruta animalia petra salis debet esse sacerdos in populis: curare namq; Sacerdotē necesse est, quae singulis dicat, vnumquemque qualiter moneat, ut quisquis Sacerdoti iungitur, quasi ex salis tactu aeterna vite sapore condatur. Sal enim terra non sumus, si corda audientium non condimus. Quod profecto condimentum ille veraciter proximo impendit, qui praedicationis verbum non subtrahit. Hucusque Gregorius: cuius Pastoralis, cui per otium libebit percurrere, videbit Iacobum viuum exemplar praedicationibus S. Gregorij simillimum expressisse, quod cum aetate nostra Deus huic ciuitati singulari beneficio donauit, merito paulo diligentius est pertractandum adiectis industrijs & facillimis obuijs medijs, quibus conatus in omni vita sua est Sacerdotis & Curatoris animarum officio congruenter viuere: quas industrias, & pie viuendi modos aptissimos quisquis usurparit, re ipsa magnum in virtutibus progressum experietur.

AP-